

ROMATOİD ARTRİT (İLTİHAPLI ROMATİZMA)

Tanım

Romatoid artrit nedeni tam olarak bilinmeyen, özellikle eklemlerde simetrik artrit ile karakterize, vücudun diğer organ (kalp, akciğer, göz, deri) ve sistemlerini de tutabilen kronik seyirli bir hastalıktır.

Etiyoloji ve Risk Faktörleri

Romatid artrit nasıl oluştuğu tam olarak ortaya çıkarılamamakla birlikte genetik yatkınlığı olan bir kişinin; olayı tetikleyen çevresel faktörlerle karşılaşması ile bağışıklık sistemi bozulmakta, bu çevresel faktörler ortadan kalksa bile, bağışıklık sistemi bir kez bozulduğu için hastalık devam etmektedir. Sigara kullanımı ile Romatoid artrit riskindeki artış bazı çalışmalar ile gösterilmiştir. Romatoid artrit en sık 40-50 yaşlarında başlar ve kadınlarda erkeklerden 2-4 kat daha fazla görülür.

Belirtiler

Artrit dediğimiz olayda eklemlerde ağrı, şişlik ve tutukluk oluşmaktadır. Eklem yerlerinde ısı artışı da görülürken, kızarıklık beklenen bir bulgu değildir. Hastalık sıklıkla vücudun el, el bilekleri ve el parmak eklemleri ile ayak bileği ve ayak parmak eklemlerini tutar. Daha az sıklıkla da dirsek, diz, ayak bilekleri hastalıktan etkilenirken, kalça, omuz ve boyun eklemleri olaya çok az oranda katılırlar.

Hastalar özellikle sabah kalktıklarında ellerini kapatmakta zorluk çektiklerini ifade ederler. Biz bunu sabah tutukluğu olarak adlandırırız. Sabah tutukluğunun yarım saatten uzun sürmesi, hastalığa tanı konulabilmesi açısından önem taşımaktadır. Yorgunluk ve halsizlik sık karşılaşılan belirtilerdir.

Hastalığın ilerleyen dönemlerinde kalıcı eklem hasarları (deformite, sakatlıklar) görülebilmektedir.

Tanı

Romatoid artrit tanısı, dikkatli alınan bir öykü, fizik muayene bulguları ve laboratuvar testlerine dayanan kriterlere uygun olarak ancak ilgili uzman hekim (Romatolog veya Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Uzmanı) tarafından konulmalıdır.

Tedavi

Hastalığın nedeni henüz tam olarak bilinmediğinden, tedavi ile hastalık tamamen ortadan kaldırılamamaktadır.

Romatoid artrit tedavinin amacı, ağrıyı dindirmek, eklem harabiyetini ve diğer komplikasyonları önlemek ve hastaların günlük aktivitelerini sürdürmesini sağlamak şeklinde özetlenebilir. Tedavide birçok branş ve disipline ihtiyaç vardır.

Bu branş ve disiplinler ortak hareket etmeli ve birbirleriyle iletişim halinde olmalırlar. Romatoid artrit tanısının erken konulması ve hemen tedaviye başlamak ilk hedef olmalıdır. Hastalığı baskılayarak, hastanın yaşam kalitesini düzeltmek, günlük ve mesleki aktivitelerini eksiksiz yerine getirebilmesini sağlamak çok önemlidir. Eklemlerde görülebilecek hasarları en aza indirmek ve hatta engellemek tedavideki en büyük amaçtır. Hastaya en uygun tedaviyi vermek gerekli kontrol sıklığını belirlemek için yeterli özen gösterilmelidir.